

**ÚZEMNÍ
SAMOSPRÁVA A JEJÍ
ORGANIZACE**

Opakování – organiz.principy VS

- **Princip centralizace, decentralizace, koncentrace a dekoncentrace**
- **Princip územní a rezortní**

- ***Princip monokratický a kolegiální***
- ***Princip volební a jmenovací***

Územní samospráva

- **Samosprávné obce, kraje** - kořeny: výsledek **reforem** po přelomu r. 1989/90
- územní členění (vč. stavu dle zákona č. 36/1960 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- specifika obecního „uspořádání“ (tři kategorie obcí, specifikem **statutární města** a hlavní město **Praha**)

ZÁKONNÁ ÚPRAVA ORGANIZACE A ČINNOSTI ÚZEMNÍ A MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY

- *navazuje na*
 - *Evropskou chartu místní samosprávy*
 - *ústavně právní úpravu*
- *je výrazem „smíšeného modelu“*
- *Výkon **samostatné** působnosti , výkon **přenesené** působnosti*

Nejvýznamnější prameny zákonné úpravy

zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu , ve znění pozdějších předpisů

sdělení MZV ČR č. 181/1999 Sb., o přijetí Evropské charty místní samosprávy

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 131/2002 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

Působnost obcí

- *samostatná působnost*
- *přenesená působnost*

Samostatná působnost obcí

- Podle § 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obec spravuje své záležitosti samostatně.
- Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.

- **Do samostatné působnosti obce patří všechny záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce.**
- Výjimkou je situace, kdy by šlo o věci zákonem svěřené krajům nebo pokud by šlo o přenesenou působnost.

jaké činnosti spadají pod samostatnou působnost?

- *schvalovat program rozvoje obce,*
- *schvalovat rozpočet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni*
- *zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,*
- *vydávat obecně závazné vyhlášky obce,*
- *rozhodovat o vyhlášení místního referenda,*
- *navrhovat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí*

- *zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,*
- *volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce,*
- *zřizovat a zrušovat obecní policii,*
- *rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,*

Dále v samostatné p.

- rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství, - udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- rozhodovat o zrušení nařízení rady obce,

Přenesená působnost

- V přenesené působnosti obce vykonávají státní správu, která byla jejich orgánům svěřena státem. Znamená to, že obce vykonávají tuto činnost jménem státu a plní jeho úkoly.
- Přenesenou působnost většinou vykonává obecní úřad (a jeho odbory jako je stavební úřad nebo matrika).
- Pro výkon přenesené působnosti získávají obce příspěvky ze státního rozpočtu. (dlouhodobá kritika , že jsou malé)

.....Dvojkové.....Trojkové

- Podle rozsahu státní správy, kterou vykonávají, a rozsahu působnosti, kterou mají, se obce dělí na:
 - obce (obce I. stupně)
 - obce s pověřeným osobním úřadem (obce II. stupně)
 - obce s rozšířenou působností (obce III. stupně, bývají to větší města s velkým správním obvodem)

Nariadení obce

- V prenesené pôsobnosti obce vydávajú nariadení obce k provedení zákonů a přitom se řídí zákony

Jak poznat, zda jde o přenesenou nebo samostatnou působnost?

- § 8 zákona o obcích.
- Podle něj musí každý zvláštní zákon, který upravuje působnost obcí říct, zda jde o přenesenou nebo samostatnou působnost.
- Pokud to neudělá, tak platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

Městské obvody, městské části

- Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s **vlastními** orgány samosprávy.

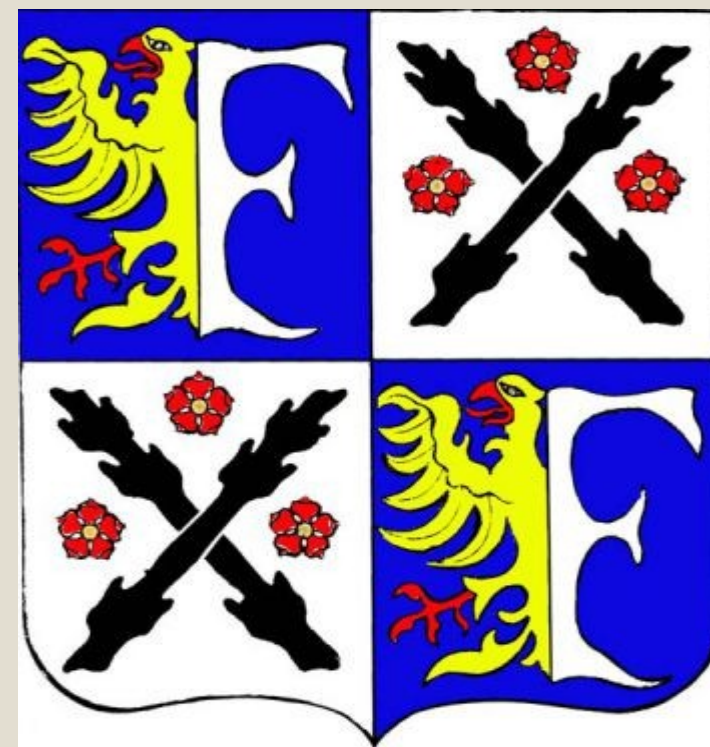

MČ a MO

- Městské obvody a městské části jednají za statutární město v záležitostech jim svěřených zákonem a v mezích zákona *statutem*.
- Městské obvody a městské části **nemohou vydávat** obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.

Statutárnými městy jsou:

- Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, *Frýdek-Místek*, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.
- (§4 z.č.128/2000 Sb.,)

Orgány obce

- ***zastupitelstvo obce – nejvyšší orgán obce***
 - *výbory zastupitelstva – orgán orgánu*
- ***rada obce***
 - *komise rady*
- ***starosta (primátor)*** — *první mezi rovnými, reprezentativ.funkce*

Orgány obce – II

- obecní úřad (městský úřad, magistrát)
- zvláštní orgány obce (města) – městská policie, přestupkov.komise

Krajské **samosprávné uspořádání**

- - **ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.**

z.č. 129/2000 Sb., o krajích

ORGÁNY KRAJŮ

- zastupitelstvo kraje

- *výbory zastupitelstva (orgán orgánu)*

- rada kraje

- komise rady

- hejtman

- krajský úřad (ředitel KrÚ)

- Krajská (samosprávná) policie – neexistuje (zatím)

Použitá a doporučená literatura

- **Průcha, P.: *Správní právo – obecná část*. 8. vydání. Brno : Masarykova univerzita a Doplněk, 2012.**
- Hendrych, D. a kol.: *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012.
- Hendrych, D.: *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2009.
- Kadečka, S.: *Právo obcí a krajů v České republice*. Praha : C. H. Beck, 2003.

Děkuji za pozornost

